

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Глухівський національний педагогічний університет
імені Олександра Довженка

Навчально-науковий інститут
філології та історії
Кафедра української мови, літератури та методики навчання

СИЛАБУС
навчальної дисципліни

ВИРАЗНЕ ЧИТАННЯ

Освітній рівень	перший (бакалаврський)
Статус дисципліни	вибіркова навчальна дисципліна
Галузь знань	01 Освіта / Педагогіка
Спеціальність	014.01 Середня освіта (Українська мова і література)
Освітньо-професійна програма	Середня освіта (Українська мова і література)
Обсяг дисципліни	4 кредити ECTS (120 академічних годин)
Види аудиторних занять	лекції, практичні заняття
Форма контролю	залік
Півріччя викладання	друге

Інформація про викладача

Викладач (ПІБ, науковий ступінь, вчене звання, посада)	Гоголь Наталія Валеріївна , д-р пед. наук, професор кафедри української мови, літератури та методики навчання
Контактний телефон	+380993566513
E-mail:	natashagogol75@gmail.com
Консультації	середа з 14.00 до 15.00; платформа Google Meet / Zoom

1. АНОТАЦІЯ КУРСУ

Мета і завдання дисципліни, її місце в навчальному процесі

Головне завдання курсу – ознайомити здобувачів освіти з основами виразного читання.

Дисципліна «Виразне читання» є вибірковою навчальною дисципліною циклу гуманітарних дисциплін.

Метою курсу «Виразне читання» є ознайомити здобувачів вищої освіти з методами та прийомами навчання учнів основної та старшої школи виразно читати твори різних жанрів із урахуванням їхніх вікових особливостей. Розширити знання студентів з теорії мистецтва мовленого слова та удосконалити виконавчу майстерність майбутніх учителів-словесників.

Завдання навчальної дисципліни:

- ознайомити студентів із теоретичними основами виразного читання, засобами логіко-емоційної виразності читання та їх практичного використання;
- навчити особливостей читання творів різних жанрів;
- ознайомити здобувачів освіти з методичною навчання учнів ЗЗСО мистецтву виразного читання.

Вимоги до знань та вмінь майбутніх учителів української мови і літератури:

Студенти повинні знати:

- поняття техніки мовлення. Професійно-педагогічні вимоги до техніки мовлення вчителя;
- складові частини техніки мовлення: дихання, голос, дикція, орфоепія;
- засоби ЗЛЕВЧ, їх практичне використання;
- основні етапи роботи над твором, особливості читання творів різних жанрів;
- методику навчання читання творів різних жанрів;
- особливості використання виразного читання – художнього читання в умовах НУШ.

Студенти повинні вміти:

- вправлятися у техніці читання/мовлення;
- на практичному рівні використовувати засобів логіко-емоційної виразності читання;
- вміти розписувати партитуру тексту;
- здійснювати літературознавчий та виконавчий аналіз творів різних жанрів;
- виразно читати твори різних жанрів.

Гнучкі навички (*soft skills*), які забезпечує навчальна дисципліна: ефективність комунікації; здатність до командної роботи; здатність до критичного мислення; надійність, відповідальність; адаптивність, вміння орієнтуватися у ситуації; допитливість, прагнення до досліджень; креативність; емпатія.

У результаті вивчення курсу студент набуває загальні і фахові компетентності

Загальні компетентності:

У результаті вивчення курсу студент набуває загальні і фахові компетентності

Загальні компетентності:

ЗК 3. Здатність до логічного, критичного, аналітичного, абстрактного, творчого мислення, аналізу та синтезу.

ЗК 4. Здатність учитися та оволодівати сучасними знаннями, застосовувати їх у практичних ситуаціях професійної взаємодії, бути критичним і самокритичним.

ЗК 5. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

ЗК 6. Здатність використовувати мовно-літературні знання в освітній діяльності.

Фахові компетентності:

ФК 8. Здатність дотримуватися сучасних мовних норм (з іноземної та державної мови), використовувати різні форми й види комунікації в освітній діяльності, обирати мовні засоби відповідно до стилю й типу тексту.

ФК 9. Здатність використовувати когнітивно-дискурсивні вміння, спрямовані на сприйняття та породження зв'язних монологічних і діалогічних текстів в усній та писемній формах, володіти методикою розвитку зв'язного мовлення здобувачів освіти в процесі говоріння й підготовки творчих робіт.

ФК 14 Здатність створювати рівноправний і психологічно позитивний клімат для навчання, організовувати ефективну комунікацію між учасниками освітнього процесу (здобувачі освіти, учителі, батьки та ін.).

Пререквізити: теоретичною базою вивчення дисципліни є навчальні дисципліни «Українська мова», «Українська література», «Зарубіжна література», що опановуються в системі повної загальної середньої освіти.

Програмні результати навчання

ПРН 4. Знає мовні норми, соціокультурну ситуацію розвитку української мови, особливості використання мовних одиниць у певному контексті, мовний дискурс художньої літератури й сучасності.

ПРН 11. Володіє комунікативною мовленнєвою компетентністю з української та іноземної мови (лінгвістичний, соціокультурний, прагматичний компоненти відповідно до загальноєвропейських рекомендацій із мовної освіти), здатний удосконалювати й підвищувати власний компетентнісний рівень у вітчизняному та міжнародному контексті.

ПРН 12. Володіє різними видами аналізу художнього твору, визначає його жанрово-стильову своєрідність, місце в літературному процесі, традиції й новаторство, зв'язок твору із фольклором, міфологією, релігією, філософією, значення для національної та зарубіжної культури.

ПРН 16. Володіє основами професійної культури, має здатність створювати й редагувати тексти професійного змісту державною та іноземною мовою.

ПРН 22. Ефективно спілкується в науково-навчальній, соціально-культурній та офіційно-ділових сферах; виступає перед аудиторією, бере участь у дискусіях, обстоює власну думку (позицію), дотримується культури поведінки й мовленнєвого спілкування.

Постреквізити: «Виразне читання» є однією з базових для формування професійних компетентностей студентів, оскільки оволодіння майстерністю виразного читання/мовлення є одним із основних інструментів професійної діяльності сучасного фахівця. Сьогодні висококваліфікований фахівець будь-якої галузі повинен мати високу національну культуру, дотримуватися культури техніки мовлення, здійснювати літературознавчий та дійовий аналіз літературних творів, висловлюватися точно, логічно й виразно, досконало володіти фаховою термінологією, що можливо тільки за умови глибокого вивчення літератури, свідомого засвоєння і практичного використання засобів логіко-емоційної виразності читання. Засвоєні знання та уміння з дисципліни «Виразне читання» є основою для ефективного сприйняття відомостей з інших галузей знань, розвитку абстрактного мислення, реалізації творчого потенціалу майбутніх фахівців.

Технічне й програмне забезпечення/обладнання:

Windows 7, Mozilla Firefox, MS Office 2010; OpenOffice.org (11); доступ до електронних журналів бібліотеки; доступ до електронних бібліотечних ресурсів світу; комп'ютер, проектор, інтерактивна дошка.

2. Організація навчання

Методи навчання:

словесні (лекція, бесіда, диспут);

наочні (демонстрування, ілюстрування);

практичні (практична робота, робота з інформаційними джерелами, виконання вправ; здійснення виразного читання творів різних жанрів, інсценізації творів тощо);
інноваційні технології (методи інтерактивного навчання).

ОК «Виразне читання» вивчається здобувачами першого (бакалаврського) рівня вищої освіти у четвертому семестрі. Освітній процес охоплює лекційні та практичні заняття, виконання самостійних робіт, модульних контрольних робіт та підсумковий контроль (залік).

Місце навчальної дисципліни в структурно-логічній схемі спеціальності.

Варіативна навчальна дисципліна «Виразне читання» є складовою у циклі професійної підготовки фахівців освітньо-кваліфікаційного рівня «бакалавр» і пов'язана з дисциплінами «Усна народна творчість», «Вступ до літературознавства», «Історія української літератури», «Історія зарубіжної літератури», «Теорія літератури». Дотримання принципу системності знань передбачає поєднання різних форм засвоєння матеріалу: лекції, практичні заняття, модульні контрольні роботи, самостійна та індивідуальна робота студентів тощо

Особливості опанування освітнього компоненту під час дистанційної форми навчання

Відповідно до наказу в. о. ректора Глухівського НПУ ім. О. Довженка проф. Курка О. І. «Про організацію освітнього процесу в період воєнного стану та планування навантаження ПВС у 2024/2025 н.р.» (№ 256 від 19.08.2024 р.), освітній процес у 2024/2025 н. р. організовано за дистанційними технологіями навчання (віддалено) у зв'язку з віднесенням Глухівської міської територіальної громади до територій можливих бойових дій (наказ Міністерства з питань реінтеграції тимчасово окупованих територій України від 22.12.2022 № 309 (зі змінами відповідно до наказу від 18.07.2024 № 204).

Заняття (лекційні, практичні) з виразного читання відбуваються в синхронному (взаємодія учасників освітнього процесу з одночасним перебуванням у вебсередовищі дистанційного навчання) за допомогою технологій дистанційного навчання (онлайн-зв'язок програмного забезпечення Google Meet) та асинхронному режимі (взаємодія між суб'єктами дистанційного навчання із затримкою в часі) за допомогою Google Classroom, електронної пошти, соціального месенджера Viber. У створений загальний .Google клас для кожної академічної групи в корпоративному освітньому середовищі .Google Workspace з ідентифікацією здобувачів вищої освіти за прізвищем і ім'ям українською мовою до створеної викладачем теми «Виразне читання» прикріплені підручники, навчально-методичні посібники (в електронному варіанті), силабус дисципліни, плани практичних занять, завдання самостійної роботи; систематично надсилаються матеріали лекцій, додаткові матеріали для опрацювання, завдання модульних контрольних робіт.

Здобувачі освіти надсилають у Google клас виконані завдання практичних занять, самостійної роботи, модульних контрольних робіт, передбачені робочою програмою освітнього компонента. За неможливості прикріпити матеріали в Google клас, здобувач освіти, попередньо проінформувачи про це викладача, надсилає виконані завдання електронною поштою та за допомогою соціального месенджера Viber.

Усі види роботи здобувачів вищої освіти оцінюються згідно з критеріями оцінювання навчальних досягнень студентів з курсу «Виразне читання».

Основні поняття: техніка мовлення; жанрова специфіка творів різних жанрів; засоби логіко-емоційної виразності читання, ритміко-мелодичний лад, інтонація, наскрізна словесна дія, творче ставлення, спілкування, партитура тексту.

Необхідною умовою досягнення високої професійної підготовки, педагогічної техніки, майстерності педагога є оволодіння основами теорії і практики мистецтва слова, виразного читання.

Структура залікових кредитів дисципліни

Назва теми	Кількість годин, відведених на:			
	Аудиторні заняття Денна/заочна форма		Індивіду-а льна робота студентів	Самос-ті йна робота студен-ті в Денна/ заочна форма
	лекції	Практич ні заняття		
Модуль 1 «Теоретичні основи виразного читання»				
Тема 1. Теоретичні основи виразного читання	2/1	2/1		10/16
Тема 2. Поняття техніки мовлення як необхідної передумови словесної дії.	2/1	4/1		12/15
Тема 3. Засоби логіко-емоційної виразності читання.	4/1	4		12/16
Модуль 2 «Методика виразного читання творів різних жанрів»				
Тема 1. Практичне використання засобів логіко-емоційної виразності читання.	4/1	4/2		10/16
Тема 2. Підготовка твору для читання та аналізу його з дітьми	2/1	4/2		10/15
Тема 3: Особливості читання творів різних жанрів	4/1	4		12/15
Індивідуальне навчально-дослідне завдання				14/15
Разом за семестр	18/6	22/6		80/108

Структура курсу

Години (лек. / пр.)	Тема	Результати навчання	Завдання
IV семестр			
2/4	Тема: Теоретичні основи виразного читання.	Знати культуру мовлення, мовлення оратора, його особливості. Розуміти роботу мовного апарату (дихання та його типи; голос, гігієна голосу; дикція, вимова голосних і приголосних звуків української мови). Знати орфоепію української мови. Та її значення у виразному читанні. Розуміти значення виразного читання у професійній підготовці вчителя-словесника.	Опрацювати теоретичний матеріал за лекцією і рекомендованою літературою, засвоїти сутність літературознавчих понять, виконувати завдання до самостійної роботи, складати логічні схеми, таблиці.
2/4	Тема: Засоби логіко-емоційної виразності читання.	Визначати поняття засобів логіко-емоційної виразності. Розуміти інтонацію як мовленнєве явище на слуховому рівні сприймання. Визначати місце та значення засобів логіко-емоційної виразності в загальній системі виразного читання (паузи, їх функціональні різновиди і тривалість; логічні наголоси; мелодика та її основні зміни; темп і його видозміни; поза, жести, міміка).	Опрацювати теоретичний матеріал за лекцією і рекомендованою літературою, засвоїти сутність літературознавчих понять, виконувати завдання до самостійної роботи, складати логічні схеми, таблиці.

2/4	Тема: Практичне використання засобів логіко-емоційної виразності читання.	Здійснювати членування тексту на мовні такти способом аргументованим і теоретичним. Знати шляхи і способи визначення логічних наголосів у єдності з мелодикою і темпом (контекстуальний шлях (прямий зв'язок; непрямий зв'язок); аргументований шлях; конвенціональний шлях).	Опрацювати теоретичний матеріал за лекцією і рекомендованою літературою, засвоїти сутність літературознавчих понять, виконувати завдання до самостійної роботи, складати логічні схеми, таблиці.
2/2	Тема: Підготовка твору для читання та аналізу його з дітьми.	Знати основні етапи роботи над твором (безпосереднє первинне сприймання тексту; літературознавчий аналіз тексту; дійовий аналіз тексту). Визначати значення аналізу тексту дітьми на уроках.	Опрацювати теоретичний матеріал за лекцією і рекомендованою літературою, засвоїти сутність літературознавчих понять, виконувати завдання до самостійної роботи, складати логічні схеми, таблиці.
2/2	Тема: Особливості читання творів різних жанрів. Оповідання. Казка.	Визначати епос як рід літератури. Знати жанрове різноманіття епічних творів. Давати визначення жанру оповідання. Характеризувати родові ознаки жанру. Знати специфіку виразного читання оповідання від 3 особи. Форми авторської розповіді і передача експресивності. Знати специфіку виразного читання оповідання від 1 особи. Розуміти відмінності форми авторської розповіді. Визначати позасюжетні елементи в оповіданнях (приклади), їх роль, місце і значення у процесі читання. Давати визначення жанру казки, його специфічним ознакам, відмінним рисам. Знати види казок, їх загальну характеристику. Пояснювати специфіку читання казок різних видів. Розуміти використання позамовних ЗЛЕВЧ під час читання казок. Здійснювати читання за особами. Розуміти доцільність використання музики і світла під час інсценізації творів цього жанру.	Опрацювати теоретичний матеріал за лекцією і рекомендованою літературою, засвоїти сутність літературознавчих понять, виконувати завдання до самостійної роботи, складати логічні схеми, таблиці. Вправлятися у майстерності виразного читання казки та оповідання.
4/2	Тема: Особливості читання творів різних жанрів. Вірші. Байки.	Визначати лірику як один із родів літератури, характеризувати її специфіку й ознаки. Знати особливості виразного читання різних видів лірики (пейзажна, філософська, громадянська, інтимна тощо). Знати систему віршування, її складові і їх характеристика. Визначати основні віршові розміри, наводити приклади. Встановлювати зв'язок віршів з іншими видами мистецтва. Визначати художні засоби. Розуміти відмінні риси байки від казки та інших жанрів. Знати побудову байки. Розуміти особливості виразного читання байки, вимоги до читання моралі у байці.	Опрацювати теоретичний матеріал за лекцією і рекомендованою літературою, засвоїти сутність літературознавчих понять, виконувати завдання до самостійної роботи, складати логічні схеми, таблиці. Вправлятися у виразному читанні віршів та байки.
4/4	Тема: Особливості читання художніх творів різних жанрів.	Визначати специфіку наукового й публіцистичного стилів. Знати жанрове різноманіття творів означених стилів.	Опрацювати теоретичний матеріал за лекцією і рекомендованою літературою, засвоїти

	Нариси й науково-популярні статті. Драматичні твори.	Характеризувати особливості читання наукових та публіцистичних текстів. Давати визначення драмі як особливому роду літератури. Характеризувати комедію та трагедію як різновиди драматичного твору. Знати специфіку читання драматичних творів. Розуміти значення теоретичних знань та особливостей читання творів різних жанрів у роботі вчителя-словесника.	сутність літературознавчих понять, виконувати завдання до самостійної роботи, складати логічні схеми, таблиці. Виразно читати твори.
18/22			

Список рекомендованих джерел

Основна

1. Виразне читання на уроках в початкових класах. На урок. URL : <https://naurok.com.ua/virazne-chitannya-na-urokah-u-pochatkovih-klasah-73824.html>. (дата звернення: 19.08.2024).
2. Виразне читання. Творча майстерня учителя української мови та літератури Яготкіної Н. Л. URL : http://tvorch-maysternya.blogspot.com/p/blog-page_69.html (дата звернення: 19.08.2024).
3. Гоголь Н.В. Розвиток навички виразного читання як передумова формування комунікативної компетентності учнів основної школи / *Електронний збірник наукових праць «Актуальні проблеми лінгводидактики»* / за заг. ред. С. В. Цінько, Н. О. Баранник. Глухів, 2015. № 1. URL : <http://www.didling.org.ua/ojs/index.php/ling/article/view/3/22>
4. Качак Тетяна. Академічна риторика. Хрестоматія до дисципліни. Івано-Франківськ, 2022. 62 с. URL : <http://lib.pnu.edu.ua:8080/bitstream/123456789/13961/1/%D0%9A%D0%B0%D1%87%D0%B0%D0%BA%20%D0%A2.%20%D0%91.%20%D0%A5%D1%80%D0%B5%D1%81%D1%82%D0%BE%D0%BC%D0%B0%D1%82%D1%96%D1%8F%20%D0%90%D0%A0.pdf> (дата звернення: 19.08.2024).
5. Клімова К. Я. Основи культури і техніки мовлення: навчальний посіб. для студ. Вищих навч. закладів. К.: Ліра, 2007. 240 с.
Методичні рекомендації щодо навчання виразного читання. URL : <http://svitlit.ipko.kubg.edu.ua/?p=27> (дата звернення: 19.08.2024).
6. Мороз-Рекотова Л. В. Культура мовлення та виразне читання : навчальний посібник. Бердянськ : Видавець Ткачук О. В., 2015. URL : <https://dspace.bdu.org.ua/server/api/core/bitstreams/e1e4b9ee-5be7-488c-ba8e-0533b30fc587/content> (дата звернення: 19.08.2024).
7. Олійник Г. А. Виразне читання. Основи теорії: посібник для вчителів. Тернопіль: Навчальна книга – Богдан, 2011. 224 с.
8. Середа І. В. Дитяча дошкільна література та виразне читання : навчально-методичний посібник для самостійної роботи студентів з курсу за змішаною формою навчання. Миколаїв: Видавець Румянцева Г. В., 2023. 142 с. URL : https://epkmoodle.znu.edu.ua/pluginfile.php/93612/mod_resource/content/1/%D0%A1%D0%B5%D1%80%D0%B5%D0%B4%D0%B0_%D0%94%D0%B8%D1%82%D1%8F%D1%87%D0%B0%20%D0%B4%D0%BE%D1%88%D0%BA%D1%96%D0%BB%D1%8C%D0%BD%D0%B0%20%D0%BB%D1%96%D1%82%D0%B5%D1%80%D0%B0%D1%82%D1%83%D1%80%D0%B0%20%D1%82%D0%B0%20%D0%B2%D0%B8%D1%80%D0%B0%D0%B7%D0%BD%D0%B5%20%D1%87%D0%B8%D1%82%D0%B0%D0%BD%D0%BD%D1%8F.pdf (дата звернення: 19.08.2024).
9. Уроки виразного читання. *Всеосвіта*. URL : <https://vseosvita.ua/library/uroki-viraznogocitanna-39151.html> (дата звернення: 19.08.2024).

Додаткова

1. Будянський Д. В. Виразне читання як елемент академічного красномовства в структурі професійної діяльності викладача вищої школи. *Педагогічні науки: теорія, історія, інноваційні технології*. 2014. № 7 (41). С.162-171.: URL : http://nbuv.gov.ua/UJRN/pednauk_2014_7_21 (дата звернення: 19.08.2024).
2. Ворожейкіна О. М. Мистецтво декламації [Електронний ресурс]. *Театральні сторінки. Пілотний випуск*. 2010. URL : <http://journal.osnova.com.ua/download/43-m0-16278.pdf>. (дата звернення: 19.08.2024).

3. Захарчук З. Ефективні способи опрацювання партитури виразного читання. *Нова педагогічна думка*. 2013. №2. С. 102-107. URL : http://nbuv.gov.ua/UJRN/Npd_2013_2_28. (дата звернення: 19.08.2024).
4. Кардаш І. М. Формування навичок виразного читання в майбутніх вихователів дошкільних навчальних закладів. URL : http://scienceandeducation.pdpu.edu.ua/journals/2011/NiO_6_2011/1_rozd/Kard.htm. (дата звернення: 19.08.2024).
5. Климова К. Я. Основи культури і техніки мовлення : навч. посібник. 2-ге вид., випр. і доп. К. : Ліра-К, 2006. С. 86–113.
6. Кузьмичова В. К. Інтонація – важливий елемент культури мовлення [Електронний ресурс]. URL : https://www.google.com.ua/url?sa=t&rct=j&q=&esrc=s&source=web&cd=1&cad=rja&uact=8&ved=0CBwQFjAA&url=http%3A%2F%2Fkulturamovy.univ.kiev.ua%2FKM%2Fpdfs%2FMagazine115.pdf&ei=IWXTVMuaK8n_UMucgLgF&usg=AFQjCNEMKPFbmsT789ldXpoEZbl7j_rDPg&bvm=bv.85464276,bs.1,d.bGQ
7. Культура мовлення і практикум з виразного читання. Матеріали [Електронний ресурс] URL : <http://kyltyramovlenna.blogspot.com/> (дата звернення: 19.08.2024).
8. Панченко Т.С. Особливості виразного читання прозових творів (на прикладі казок). *Молодий вчений*. 2016. № 3 (30). С. 546-549. URL : <http://molodyvcheny.in.ua/files/journal/2016/3/129.pdf>.
9. Усатенко Л. Виразне читання. StudFiles. Файловый архив для студентов. URL : <http://www.studfiles.ru/preview/1623469/>.
10. Український правопис 2019 р. URL: <https://mon.gov.ua/storage/app/media/zagalna%20serednya/05062019-onovlpravo.pdfh> (дата звернення: 19.08.2024).

ПОЛІТИКА ДИСЦИПЛІНИ ТА ОЦІНЮВАННЯ

Студент має право:

- вільно висловлювати свої думки усно або письмово, аргументуючи їх знаннями;
- вносити пропозиції щодо формування та реалізації власної освітньої траєкторії; активізації власної самостійної пізнавальної діяльності, форм і методів проведення аудиторних занять;
- відпрацьовувати пропущені заняття в установленому порядку;
- отримати індивідуальні консультації у викладача.

Студент зобов'язаний:

- відвідувати заняття всіх видів відповідно до встановленого дирекцією розкладу, запізнення на заняття допускається тільки з поважних причин;
- брати активну участь у роботі під час аудиторних занять, дотримуватися правил етичної поведінки, поважати думки та права інших студентів і викладача;
- виконувати завдання самостійної роботи, розробляти презентації, брати участь у творчих проєктах та культурно-освітніх заходах.

Політика щодо дедлайнів та перескладання.

Пропущені з поважної причини заняття дозволяється відпрацьовувати впродовж двох тижнів після завершення дії поважної причини і при наявності документа-підстави (довідки, розпорядження про індивідуальний графік відвідування тощо).

Політика щодо академічної доброчесності.

Студенти керуються нормами «Положення про академічну доброчесність здобувачів освіти в Глухівському НПУ ім. О. Довженка» (Наказ Глухівського національного педагогічного університету імені Олександра Довженка «11» червня 2020 року № 151 (<https://drive.google.com/file/d/1OvkdtNHZncMFI3jDEMuWR6Wag4TVxUsO/view>)).

У процесі навчання та при підготовці проєктної заявки забороняються плагіат, фабрикація та фальсифікація результатів, списування, хабарництво.

Політика щодо викладання.

Викладання навчальної дисципліни відбувається на засадах студентоцентризму, антропоцентризму, гуманізму, поваги до соціокультурного плюралізму.

СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ НАВЧАЛЬНИХ ДОСЯГНЕНЬ ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТИ

Навчальні досягнення здобувачів вищої освіти оцінюються за національною шкалою, 100-бальною шкалою та шкалою ECTS.

Критерії оцінювання навчальних досягнень студентів з курсу «Виразне читання»

Таблиця 1

Оцінка ECTS	Сума балів за 100 бальною шкалою	Рівні навчальних досягнень студентів	Критерії
А	90-100	Високий рівень володіння теоретичними знаннями й практичними вміннями	Студент: - дає правильні, точні, повні ґрунтовні відповіді; - демонструє високий рівень знань в обсязі навчальної програми з виразного читання; - вільно відповідає на складні запитання, самостійно аналізує й розкриває сутність мовних явищ, узагальнює, систематизує, встановлює причинно-наслідкові зв'язки; - може вести дискусію з конкретних питань з використанням міжпредметних зв'язків. Виявляє особисту
	100		
	99		
	98		
	97		
	96		
	95		
	94		
	93		

	92		позицію щодо означених проблем, уміє аналізувати проблему й знаходити шляхи її розв'язання;
	91		- виконано всі завдання, студент ґрунтовно та повно викладає зміст теоретичного матеріалу, виявляє повне його розуміння, обґрунтовує свої думки, наводить необхідні приклади, викладає матеріал послідовно і правильно;
	90		- вільно виконує завдання з виразного читання різного рівня складності відповідно до навчальної програми; ретельно виконує практичні, самостійні роботи, оформляє їх, робить самостійні обґрунтовані висновки.
В	82-89	Достатній рівень оволодіння знаннями навчального матеріалу, вміннями їх практичного впровадження	Студент:
	89		- відповідь недостатньо повна, але змістовна;
	88		- добре володіє теоретичними знаннями з виразного читання;
	87		- орієнтується в системі термінів, але припускається поодиноких несуттєвих помилок у їх тлумаченні;
	86		- виконує завдання щодо аналізу і продукування теоретичного матеріалу з виразного читання, робить висновки, але нечітко формулює їх;
	85		- володіє мовними нормами;
	84		- виконано не менше як 75 % завдань;
	83		- студент дає відповіді, але допускає деякі помилки та поодинокі недоліки в послідовності викладу матеріалу та виконанні завдань.
С	74-81	Середньо-достатній рівень володіння теоретичним матеріалом та готовності до оперування набутими вміннями й навичками	Студент:
	81		- відповідь недостатньо повна, але змістовна;
	80		- добре володіє теоретичними знаннями з виразного читання;
	79		- орієнтується в системі понять, але припускається поодиноких несуттєвих помилок у їх тлумаченні;
	78		- розв'язує різнорівневі завдання з виразного читання, виправляє допущені помилки, робить висновки, але нечітко формулює їх;
	77		- правильно і доцільно використовує термінологію;
	76		- виконано не менше як 75 % завдань, студент дає відповіді, що задовольняють ті самі вимоги, що й на достатній рівень, але допускає помилки і недоліки в послідовності викладу матеріалу на теоретичні питання.
	75		
Д	64-73	Середній рівень володіння теоретичними знаннями, практичними вміннями й навичками	Студент:
	73		- відповіді недостатньо повні;
	72		- помиляється у визначенні понять із виразного читання;
	71		- недостатньо володіє мовними нормами;
	70		- виконує прості типові завдання з виразного читання;
	69		- наводить прості приклади;
	68		- не вміє обґрунтовувати свої думки;
	67		- виконано не менше половини завдань, виявляє знання та розуміння основних положень теоретичного матеріалу, але викладає матеріал не досить повно і допускає помилки у окремих формулюваннях, не вміє глибоко і переконливо обґрунтовувати свої думки, не наводить потрібних прикладів, викладає матеріал непослідовно і допускає в роботі помилки.
Е	60-63	Рівень володіння теоретичним матеріалом, практичними	Студент:
	63		- відповідь недостатньо повна, допускає помилки;
	62		- помиляється у визначенні понять із виразного читання;
	61		

	60	вміннями й навичками визначається нижчим за середній	- неповно характеризує народознавчі явища; - володіє матеріалом із виразного читання на репродуктивному рівні; - розв'язує прості завдання з виразного читання, але допускає посилки; - наводить прості приклади; - не вміє обґрунтовувати свої думки; - виконує не менше половини завдань і виявляє знання та розуміння основних положень матеріалу курсу, але викладає матеріал неповно і допускає помилки у формулюваннях, не вміє глибоко і переконливо обґрунтовувати свої думки, не наводить потрібних прикладів, викладає матеріал непослідовно і з помилками; - за допомогою викладача виконує практичні завдання; - завдання самостійної роботи виконані частково.
FX	35-59	Низький рівень володіння навчальним матеріалом, студент не спроможний опанувати практичні вміння без додаткових занять з дисципліни	Студент: - виявляє незнання теоретичного матеріалу з виразного читання ; - ключові питання з виразного читання розкриває неповно; - помиляється у визначенні понять; - з великими труднощами наводить елементарні приклади; - фрагментарно характеризує явища і процеси, пов'язані з процесом виразного читання; - допускає суттєві помилки у виконанні завдань; - не користується науковою термінологією; - не виконано 50 % практичних робіт; - не виконано 50 % завдань; - виявляє незнання більшої частини відповідей на питання, непослідовно викладає теоретичний матеріал, не наводить потрібних прикладів, допускає грубі помилки.
F	1-34	Низький рівень знань із дисципліни, відсутність практичних умінь і навичок, що є підставою для повторного вивчення дисципліни	Студент: - виявляє незнання теоретичного матеріалу з виразного читання; - ключові питання розкриває неповно; - помиляється у визначенні понять з виразного читання; - не наводить елементарні приклади; - не характеризує процеси та явища, пов'язані з основами виразного читання; - допускаються суттєві помилки у виконанні елементарних завдань з виразного читання; - не користується науковою термінологією; - не виконано 70 % практичних робіт; - не виконано 70 % завдань; - виявляє незнання більшої частини відповідей на питання, непослідовно викладає теоретичний матеріал, не наводить потрібних прикладів, допускає грубі помилки.

Розподіл балів у межах навчальної дисципліни «Виразне читання»

Таблиця 2 Розподіл балів для здобувачів освіти денної форми навчання

Практичні заняття	Самостійна робота	Модульний контроль	Залік
Максимальна кількість балів – 77	Максимальна кількість балів – 16	Максимальна кількість балів – 7	Максимальна кількість балів – 0

ПЗ № 1	ПЗ № 2	ПЗ № 3	ПЗ № 4	ПЗ № 5	ПЗ № 6	ПЗ № 7	ПЗ № 8	ПЗ № 9	ПЗ № 10	ПЗ № 11	СР № 1...	СР № 8	МК № 1	МК № 2	Всього – 100
7	7	7	7	7	7	7	7	7	7	7	2	2	3,5	3,5	

Таблиця 3 Розподіл балів для здобувачів освіти заочної форми навчання

Практичні заняття										Самостійна робота			Модульний контроль		Залік
Максимальна кількість балів – 21										Максимальна кількість балів – 48			Максимальна кількість балів – 31		Максимальна кількість балів – 0
ПЗ № 1	ПЗ № 2	ПЗ № 3								СР № 1	...	СР № 8	МК № 1	МК № 2	Всього – 100
7	7	7								6		6	15	15	

Оцінювання самостійної роботи за шкалою 0–2 б, де кожен рівень відповідає певному відсотку правильно виконаних завдань:

0 б (0–4% виконаних завдань)

Виконано менше 5% роботи або відповіді повністю неправильні. Відсутнє розуміння теми, завдання залишені без відповідей або містять грубі помилки.

0,25 б (5–19% виконаних завдань)

Виконано мінімальну частину роботи, більшість відповідей неправильні. Спостерігається слабе розуміння теми, є спроби розв'язання.

0,5 б (20–39% виконаних завдань)

Виконано близько третини завдань, частина відповідей правильна. Є значні неточності, але базові знання присутні.

0,75 б (40–49% виконаних завдань)

Виконано майже половину завдань, правильні відповіді переважають. Студент/студентка демонструє базове розуміння теми, але є суттєві помилки.

1 б (50–69% виконаних завдань)

Виконано більше половини роботи, більшість відповідей правильні. Є певні неточності, але загальний рівень знань достатній.

1,5 б (70–89% виконаних завдань)

Майже всі завдання правильні, логічне мислення присутнє. Декілька незначних помилок, студент/студентка добре орієнтується в темі.

2 б (90–100% виконаних завдань)

Усі завдання виконані правильно, відповіді чіткі, аргументовані. Відмінне розуміння теми, без суттєвих помилок.

Оцінювання контрольної роботи за шкалою 0–3,5 б, де кожен рівень відповідає певному відсотку правильно виконаних завдань:

0 б (0–4% виконаних завдань)

Виконано менше 5% роботи або всі відповіді неправильні. Відсутнє розуміння теми, відповіді містять грубі помилки або взагалі відсутні.

0,5 б (5–19% виконаних завдань)

Виконано дуже малу частину завдань, більшість відповідей неправильні. Спостерігається слабе розуміння теми, є багато неточностей.

1 б (20–39% виконаних завдань)

Виконано приблизно третину роботи, є правильні відповіді, але багато помилок. Загальний рівень знань низький, проте деякі базові поняття засвоєні.

1,5 б (40–49% виконаних завдань)

Виконано майже половину роботи, частина відповідей правильна. Помилки значні, але студент/студентка демонструє загальне розуміння теми.

2 б (50–69% виконаних завдань)

Більшість відповідей правильні, але є серйозні неточності. Логічне мислення присутнє, але знання теми неповні.

2,5 б (70–79% виконаних завдань)

Майже всі завдання виконані правильно, лише окремі помилки. Студент/студентка добре орієнтується в темі, відповіді аргументовані.

3,5 б (80–100% виконаних завдань)

Усі завдання виконані правильно, відповіді логічні та добре аргументовані. Відмінне розуміння теми, без суттєвих помилок